

VAPPAUS VALITA

- Yhtenäisen toisen asteen koulutuksen suuntaviivoja

Aleksi Henttonen
Jouni Parkkonen
17.6.2008

Toisen asteen uudistustarve

- Osaaminen ja sivistys
- Alueellinen kattavuus
- Vapaus valita

Osaaminen ja koulutus

- Nuorista aikuisista (25-29 v)
 - 15 % vain peruskoulu
 - 27 % vain yleissivistävä koulutus
- Miehistä
 - 18 % vain peruskoulu
 - 32 % vain yleissivistävä koulutus

Osaamistarve

- Työelämän nopea muutos
- Laaja-alaisuus
- Erikoistuminen
- Jatkuva oppiminen

Valinnan pakko

- Lukio tai ammattioppilaitos
- Yhdistelmä­tutkintoja vähän
 - 5 % ammatillisen tutkinnon suorittajista
 - Suositua jos mahdollista
- Oppilaitosten yhteistyö heikkoa
 - 40 % yhteistyöverkostoista kohtalaisella tasolla

Valinnan vaikeus

- Nuoruus
- Työelämän muutos
- Moninkertainen koulutus

Valinnan vapaus

- Yksilöllinen koulutus
- Turvattu osaaminen
- Yleissivistyksen ja ammatillisen osaamisen yhdistäminen
- Vapaus valita uudestaan

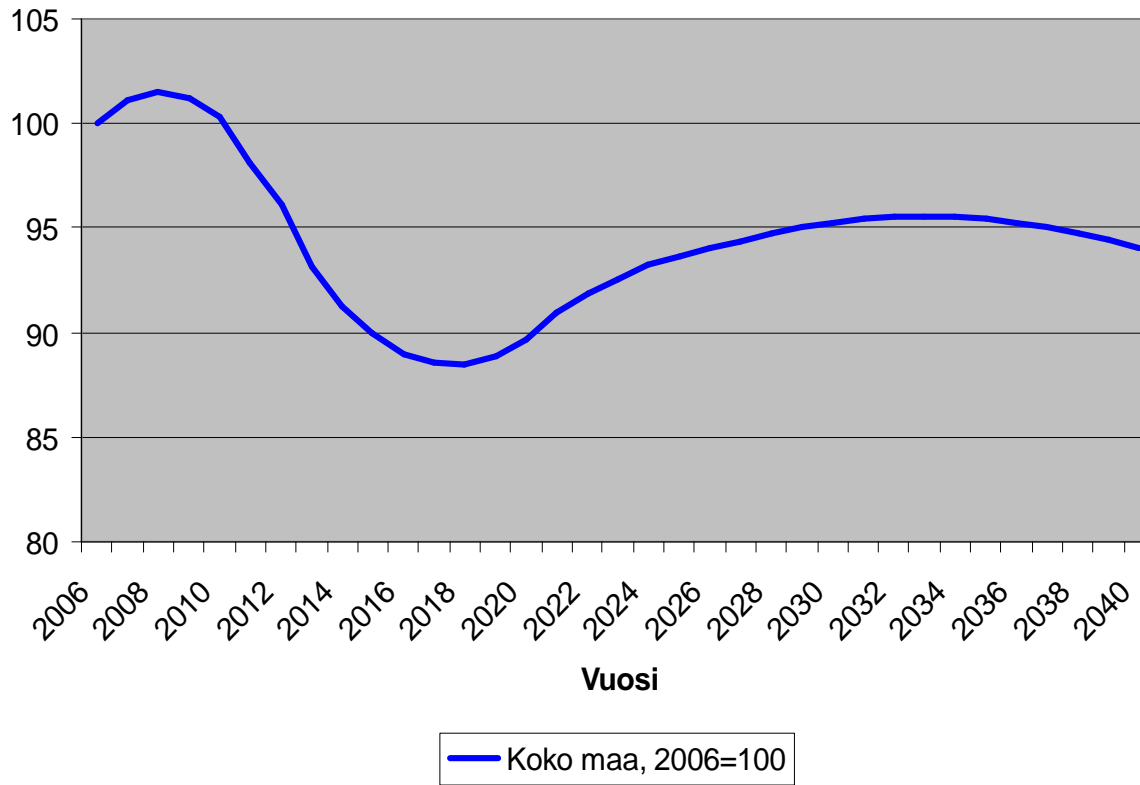

Alueellinen kattavuus

- Ikäluokkien pieneneminen
- Kymmenessä vuodessa
 - 13 % koko maassa
 - Lapissa, Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa yli 25 %

15-18 -vuotiaat vuosina 2006-2040

Hajanainen järjestelmä

- 418 lukiota
- 520 ammatillisen koulutuksen toimipistettä

Mitä on tehtävä?

Koulutus kaikille

- Oppivelvollisuuden pidentäminen
 - Lisää yksi vuosi, päättyy 18 ikävuoteen
- Suorittaminen
 - Oppilaitoksessa
 - Oppisopimuksella
- Ratapiha
 - Pakko osallistua
 - Vapaa valinta
 - Paikka kaikille

Tutkinnot

- Nykyiset tutkinnot
 - Ylioppilastutkinto
 - Ammatillinen tutkinto
 - Yhdistelmä­tutkinnot
- Mahdollisuus suorittaa osia
- Alussa tutustumisjakso

Yhteiset tavoitteet - Kypsyyskoe

- Ajattelukoe
 - Oppimistaito
 - Yleiset kognitiiviset valmiudet
- Yleissivistyskoe
 - Kansalaisen yleissivistys
 - Akateeminen yleissivistys

Valinnan kehitys

- Valinnan vaihtaminen
- Valinnan täydentäminen
- Vapaus harkita
- Vapautta valmiissa maailmassa

Yhteiset oppilaitokset

- Saman katon alle
- Toimipiste on oppilaitos
- 600-800 oppilaitosta
- Nykyiset oppilaitokset osastoina

Erilaiset yhteiset

- Erilaiset oppilaitokset
 - Alueelliset tarpeet
 - Suuntautunut oppilaitos
 - Laaja-alainen oppilaitos
- Vähintään 1/3 suorittaa
 - ylioppilastutkinnon
 - ammatillisen tutkinnon

Opiskelijavalinta

- Oppilaitosten autonomia
 - 1/3 -sääntö
- Monipuolinen opiskelijakunta
- Järjestelmän ja oppilaitoksen yhteiset edut
- Rakenteelliset kannustimet

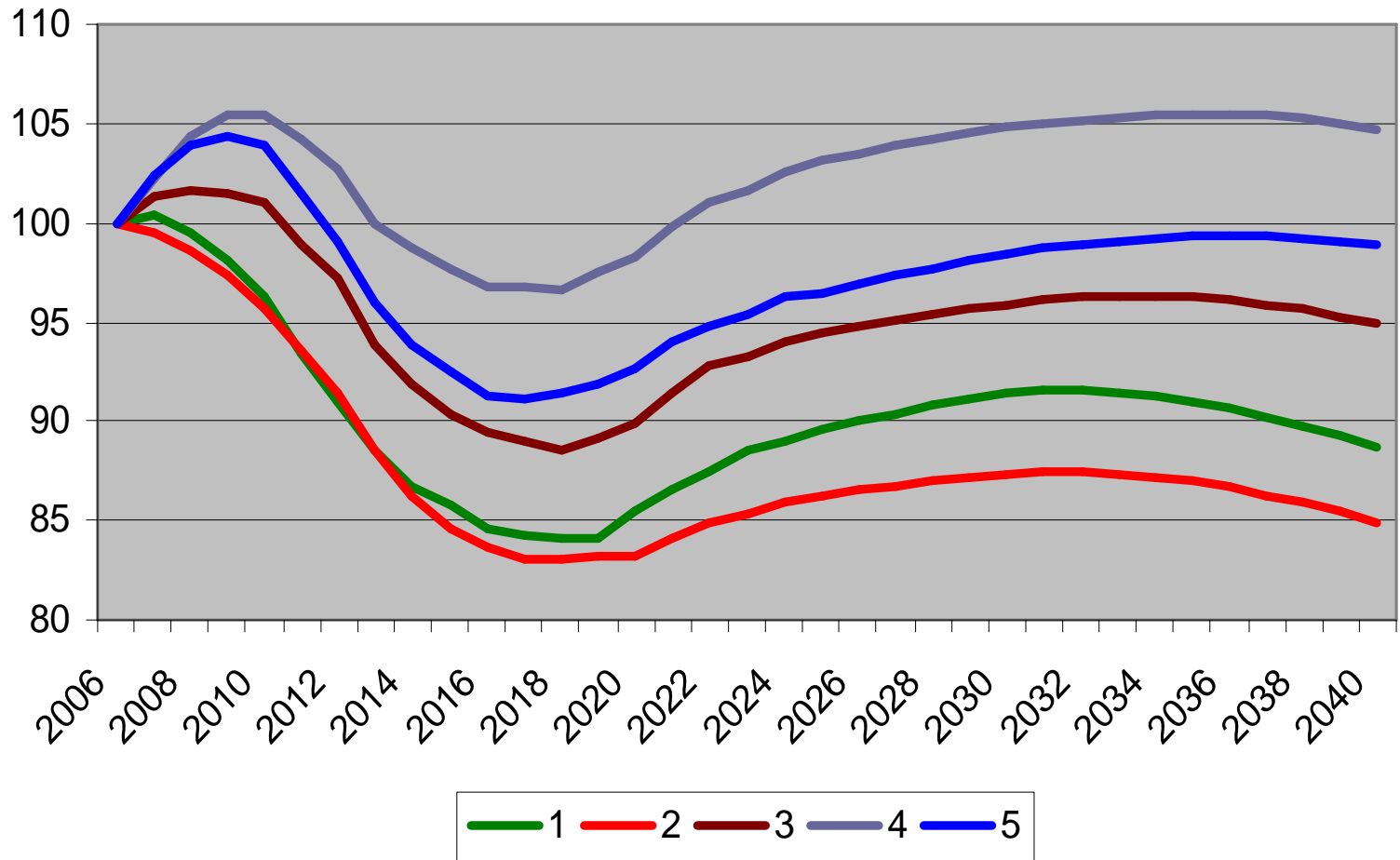

Siirtyminen

- Ikäluokkien pienenemisen mukana
- Pohjoisesta etelään
- 2010-luvun jälkipuoliskolla

15-18 -vuotiaat siirtymävaiheittain

Kertaus

Emme esitä

Vaan

Kaikille samaa

Vapautta valita

Nykyisen
lakkauttamista

Yhteiseloä

Tasapäistämistä

Ravinnon
parantamista

